

Gerbiilin hoito-ohje

Gerbiili on sympaattinen pikkujyrsijä, joka kuuluu hyppymyysiin. Lempinimiä tällä veitikalla on monia, joista aavikkohiiri, aavikkorotta ja hyppyrotta ovat ehkä yleisimmin käytettyjä.

Gerbiili on laumaeläin, eikä sitä siksi tule pitää yksin. Gerbiilit lisääntyvät nopeasti, joten ei pidä hankkia urosta ja naarasta, vaan kaksi tai useampia samaa sukupuolta olevaa eläintä. Urokset tulevat keskenään toimeen aivan yhtä hyvin kuin naaraat. Uusien poikasten lisääminen urosten laumaan on tosin helpompaa kuin naaraslaumaan.

Gerbiilin suureen suosioon on osaltaan vaikuttanut, ettei se aavikkoeläimenä virtsaa kovinkaan paljoa. Niinpä gerbiili on lähes hajuton verrattuna muihin lemmikkeihin. Koska gerbiilit eivät ole yöeläimiä (ne valvovat ja nukkuvat noin neljän tunnin sykleissä), niiden touhuja pääsee seuraamaan myös päiväsaikaan. Helppohoitoisina, lähes hajuttomina ja puuhakkaina gerbiilit ovat hauskoja lemmikkejä ja sopivat hyvin myös lapsiperheisiin.

Varusteet

Gerbiileiden kodiksi sopii parhaiten käytetty akvaario, johon tulee metalliverkosta tehty kansi. Kannen kehyksiksi sopii hyvin esimerkiksi puurima. Kansiverkon silmäkoon tulee olla niin pieni, ettei gerbiili voi jäädä siihen kuonostaan kiinni. Terraarion pohjalle levitetään kuivikkeeksi paksultti kutterinpurua.

Lasinen terraario on muovista turvallisempi, koska gerbiilit voivat jyrsiä muoviterraarion seinään reiän ja karata. Häkki ei ole hyvä asumus, koska kaivellessaan gerbiilit työntävät purut pois häkin kalterien välistä ja aiheuttavat näin paljon sotkua ympäristöönsä. Pitkästyessään gerbiilit rupeavat helposti jyrsimään häkin kaltereita, jolloin karvat kuonosta voivat kulua kokonaan pois. Gerbiilyhdistys suositaa kahdelle gerbiilille vähintään 80*40*40 cm:n (leveys*syvyys*korkeus) kokoista terraariota.

Muita tarvikkeita, joita gerbiilit tarvitsevat asumukseensa, ovat juomapullo, keraaminen ruokakuppi sekä pesäkolo. Pesäkoloksi sopii hyvin esimerkiksi puumökki, kukkaruukku tai kookospähkinän kuori. Gerbiileille voi laittaa jyrsittäviksi leikkikaluiksi puunoksia sekä vessapaperirullia tai muita pahvisia pikkulaatikoita. Lelut eivät saa olla muovisia, koska terävillä hampaillaan gerbiilit jyrsivät ne helposti rikki ja muovinpalat voivat vaurioittaa ruuansulatuselimiä.

Gerbiilit eivät tarvitse juoksupyörää. Mikäli sellaisen haluaa kuitenkin hankkia, tulisi pyörän olla umpinainen, puusta valmistettu ja halkaisijaltaan riittävän suuri (mielellään vähintään 25 cm), ettei sen

käytöstä aiheudu haittaa gerbiilin luustolle. Pesän pehmikkeeksi sopii parhaiten vessapaperi, kuiva heinä ja / tai oljet. Erityistä varovaisuutta pesämateriaalin valinnassa on noudatettava niiden gerbiileiden kanssa, joilla on poikasia. Joissain materiaaleissa, kuten ekokuidussa, kankaan palasissa ja eläinkaupoista saatavassa pesävillassa, on nimittäin säikeitä, jotka voivat kietoutua poikasten tassujen tai hännän ympärille ja kasvaa kiinni ihoon tai aiheuttaa kuolioita.

Gerbiili kylpee mielellään hiekassa pitääkseen turkkinsa puhtaana ja kiiltävänä. Tähän tarkoitukseen eläinkaupoista saatava harmaa, hyvin hienojakoinen chinchillanhiekka on parasta. Hiekkaa kannattaa laittaa joko kuljetusboksiin ja nostaa gerbiilit siihen kylpemään tai laittaa kylpyhiekkaa-astia terraarioon hetkeksi kerran pari viikossa. Jos kylpyastiaa pitää terraariossa jatkuvasti, gerbiilit puruttavat sen helposti täyteen ja/tai alkavat käyttää sitä vessanaan.

Ruokinta

Harrastajat suosivat täysrehupelleteistä usein esimerkiksi rotille ja hiirille tarkoitettua Altromin-pellettiä ja siemensekoituksista Rapunzel-siemensekoituksia. Jyväseoksessa ei saa olla liikaa pähkinöitä ja auringonkukansiemeniä. Ne tekevät gerbiilin turkin rasvaiseksi ja gerbiilin liikalihavaksi. Ylimääräinen rasva voi myös ennen pitkää aiheuttaa gerbiilille maksavaurioita. Rotta/hiiripelletti sisältää kaikki gerbiilin tarvitsemat vitamiinit ja hivenaineet. Tavallisesta kani/marsupelletistä gerbiilit eivät yleensä välitä.

Jotta gerbiilin hampaat eivät kasvaisi liian pitkiksi, tulisi gerbiilille antaa myös kovaa purtavaa, esimerkiksi kuivaa leipää ja koirankeksejä. Jyväseoksen tai pelletin lisäksi gerbiileille voi antaa tuoretta ravintoa. Erilaiset vihannekset ja marjat (esim. porkkana, kurkku, tomaatti, omena, mansikat ja mustikat) ovat terveellistä syötävää gerbiilille. Ulkomaiset omenat ja kurkut olisi syytä kuoria, ennen kuin antaa niitä gerbiilille. Eksoottisten hedelmien antamista on syytä välttää, esimerkiksi avokadon on todettu olevan myrkyllistä gerbiileille. Tuoreen ruoan lisäksi gerbiilille voi syöttää erilaisia puuroja, vellejä ja perunamuusia. Gerbiili on melkoinen herkkusuu.

Vaikka gerbiili on aavikkoeläin, tarvitsee se kuitenkin juomapullon, jossa on koko ajan tarjolla raikasta vettä. Gerbiili ei tarvitse lisäravinteita, kunhan perusravinto on laadukasta ja monipuolista. Nuorille poikasille sekä kantaville ja imettäville naaraille olisi hyvä antaa kalkkijauhoa tai -rakeita, joita saa esimerkiksi eläinkaupoista tai apteekkeista. Suolakiveä gerbiili ei tarvitse.

Gerbiileiden tutustuttaminen toisiinsa

Yleensä toisilleen vieraat aikuiset gerbiilit eivät hyväksy heti toisiaan. Aikuisen totuttaminen luovutusikäisiin poikasiin (6-8 viikkoa vanhoihin) ei kuitenkaan yleensä tuota ongelmia. Totutettaessa vieraita gerbiileitä toisiinsa suositellaan totutuksessa käytettäväksi tarpeeksi tukevaa totutusverkkoa terraarion keskellä, josta gerbiilit eivät voi päästä yli, ali tai läpi. Totutettavat gerbiilit laitetaan väliverkon kahden puolen terraarioon, joka on pesty ja johon on vaihdettu puhtaat purut. Gerbiilien paikkaa vaihdetaan päivittäin. Noin viikon kuluttua gerbiilit ovat yleensä tottuneet toisiinsa niin, että väliverkko voidaan poistaa.

Seuraa tarkasti gerbiileidesi käyttäytymistä: yleensä gerbiilien pestessä toisiaan tai mennessä nukkumaan samaan pesään ne ovat hyväksyneet toisensa. Seuraa kuitenkin tilanteen kehittymistä. Jos gerbiilit eivät tule toimeen, jatka totutusta. Muista kuitenkin, että gerbiilit ovat yksilöitä, eikä kaikkien kanssa tulla toimeen. Mikäli totutettavat gerbiilit pääsevät tappelemaan tosissaan, ne eivät yleensä hyväksy totutuskumppaniaan koskaan. Mikäli gerbiilisi loukkaantuu pahasti, erota se totutuskumppanista ja vie eläinlääkärille.

Poikasten teettäminen

Pienet gerbiilinpoikaset ovat suloisia ja hellyttäviä, mutta lemmikkigerbiilin omistajan on syytä miettiä useampaan kertaan, ennen kuin teettää lemmikillään poikasia. Poikasten teettäminen kun voi päättyä murheellisestikin: emo voi syödä poikasen-sa tai poikaset voivat menehtyä kolmen viikon iässä ns. naksutautiin. Poikasia voi syntyä jopa kahdeksan kappaletta ja mikäli urosta ei eroteta naaraasta ennen poikasten syntymää, syntyy seuraava poikue neljän viikon kuluttua.

Käytetty uros ja naaras eivät saa olla läheistä sukua toisilleen (esim. sisarukset, isä ja tytär, emä ja poika). Eläinkaupasta ostetut gerbiilit voivat hyvinkin olla sisarusia, vaikkei kauppias olisi sitä maininnutkaan. Vanhempien tulisi mieluiten olla näyttelyssä käyneitä ja Laatu 1 -palkinnolla palkittuja, keskenään samanvärisiä gerbiileitä. Paljon hyvää lisätietoa gerbiilien kasvatuksesta saa Suomen Gerbiiliyhdistyksen järjestämiltä kasvattajakursseilta.

Sopivin ikä ensimmäisten poikasten teettämiseksi gerbiilinaaraalle on 5–12 kk. Liian pienikokoisella tai laihalla naaraalla ei poikasia kannata teettää. Jos naaras on sairas, on itsestään selvää, ettei sillä pidä teettää poikasia.

Gerbiilinaaras saa kerralla 1–8 poikasta. Tiineys kestää noin 24–30 vuorokautta. Jos poikasia syntyy vähän tai jos poikaset ovat emonsa ensimmäiset, naaras ei välttämättä hoida niitä kunnolla ja poikaset voivat menehtyä. Uros olisi syytä ottaa pois hieman ennen poikasten syntymistä, jotta naaras ei tulisi heti uudelleen tiineeksi.

Poikasten silmät aukeavat n. 17 päivän iässä. Ne rupeavat syömään samoihin aikoihin kiinteätä ravintoa. Luovutusikäisiä poikaset ovat 6 viikon ikäisinä, jolloin niiden sukupuolen pystyy määrittelemään jo varmasti. Urospoikaset voi siirtää asumaan isän kanssa ja naaraspoikaset jättää emon kaveriksi. Tässä iässä poikasia pitää myös käsitellä paljon, jotta ne oppisivat luottamaan ihmiseen ja niistä tulisi mahdollisimman hyviä lemmikkejä.

Kotisivut: www.gerbiiliyhdistys.fi

Facebook: Suomen Gerbiiliyhdistys ry
(www.facebook.com/gerbiiliyhdistys)

SGY:n neuvontanumero: 040 703 7126

(vers. 1/2021)